ការពិត

តើមេរោគ HIV (វីរុសបង្កឱ្យកើតជំងឺអេដស៍) គឺជាអ្វី?

Khmer | ខ្មែរ

តើមេរោគ HIV គឺជាអ្វី?

មេរោគ HIV ឬ វីរុសបង្កឱ្យកើតជំងឺអេដស៍ គឺជាវីរុសដែលធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធភាពស៊ាំចុះខ្សោយ។ វាបំផ្លាញកោសិកានានាដែលហៅថាកោសិកា CD4 ដែលប្រឆាំងនឹងការឆ្លងមេរោគ និងជំងឺ។ ការបំផ្លាញនេះធ្វើឱ្យរាងកាយពិបាកក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការឆ្លងមេរោគផ្សេងៗ។ មេរោគ HIV ក៏ប្រើកោសិកា CD4 ដើម្បីចម្លងខ្លួនឯងបន្ថែមទៀត ហើយឆ្លងទៅកោសិកា CD4 ផ្សេងទៀតផងដែរ។ គ្មានឱសថព្យាបាលមេរោគ HIV ឱ្យជាស្រឡះបាននោះទេ ប៉ុន្តែការព្យាបាលមានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំង ហើយអាចរក្សាអ្នកឱ្យមានសុខភាពល្អ។

មេរោគ HIV មិនមែនជាជំងឺអេដស៍ទេ

មេរោគ HIV និងជំងឺអេដស៍គឺខុសគ្នា។ មេរោគ HIV គឺជាវីរុសមួយដែលអាចឈានទៅដល់កើតជំងឺអេដស៍ ប្រសិនបើមិនបានព្យាបាលវា។ ពេលណាមិនបានព្យាបាលមេរោគ HIV ទេនោះ ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំចុះខ្សោយខ្លាំង ហើយបណ្តាលឱ្យមានការឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរ។ ដំណាក់កាលនៃការឆ្លងមេរោគ HIV ដែលមិនបានព្យាបាលត្រូវបានគេហៅថា រោគសញ្ញាជំងឺកង្វះភាពស៊ាំដែលទទួលបានបន្ទាប់ពីឆ្លងរោគ ឬជំងឺអេដស៍ (AIDS)។ នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ជំងឺអេដស៍គឺកម្រមានណាស់ ពីព្រោះយើងមានការព្យាបាលមេរោគ HIV យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។ ជំងឺអេដស៍អាចកើតមានឡើង ប្រសិនបើនរណាម្នាក់កំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV រយៈពេលយូរ មុនពេលពួកគេត្រូវបានធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ឬប្រសិនបើពួកគេមិនទទួលការព្យាបាល។

ដោយមានការព្យាបាល មនុស្សកំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV អាចរស់នៅបានយូរ និងមានសុខភាពល្អ

មនុស្សកំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV អាចរស់នៅបានយូរ និងមានសុខភាពល្អ ប្រសិនបើពួកគេទទួលការព្យាបាលមេរោគ HIV។ ការចាប់ផ្តើមព្យាបាលភ្លាមៗបន្ទាប់ពីបានធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យថាមានផ្ទុកមេរោគ HIV ធ្វើឱ្យសុខភាពរបស់អ្នកប្រសើរឡើងក្នុងរយៈពេលវែង។ ការព្យាបាលរារាំងមេរោគ HIV ពីការចម្លងខ្លួនឯងបន្ថែមទៀត ដែលជួយរក្សាមនុស្សឱ្យមានសុខភាពល្អ និងបញ្ឈប់ការចម្លងមេរោគ HIV។

អ្នកមិនឯកោទេ

នៅឆ្នាំ 2021៖

- នៅទូទាំងពិភពលោក មនុស្សប្រហែល 38.4 លាននាក់ កំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV
- នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី មនុស្សប្រហែល 29 500 នាក់ កំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV
- ក្នុងចំណោមប្រជាជននៅប្រទេសអូស្ត្រាលី 88% ជាបុរស ហើយ 12% ជាស្ត្រី
- នៅប្រទេសអូស្ត្រាលី 98% នៃអ្នកទទួលការព្យាបាល ត្រូវបានព្យាបាលយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ដែលមានន័យថាពួកគេមិនអាចចម្លងមេរោគ HIV ទៅដៃគូរបស់ពួកគេបានឡើយ។
- នៅរដ្ឋវិចថូរៀ មនុស្សប្រហែល 9 400 នាក់ កំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV

ការធ្វើតេស្តមេរោគ HIV និងអំឡុងពេលដែលបានឆ្លងមេរោគដំបូង និងការទទួលលទ្ធផលតេស្ត

រយៈពេលរវាងការឆ្លងមេរោគ HIV និងការបង្ហាញមេរោគ HIV នៅក្នុងការធ្វើតេស្ត ត្រូវបានគេហៅថាអំឡុងពេលដែលបានឆ្លងមេរោគដំបូង និងការទទួលលទ្ធផលតេស្ត។ ការធ្វើតេស្តឈាមរកមើលមេរោគ HIV នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ត្រូវគិតចាប់ពីពេលដែលបានឆ្លងរោគដំបូង រហូតដល់ថ្ងៃធ្វើតេស្តឈាម ត្រូវមានរយៈពេល6សប្តាហ៏ ដែលមានន័យថា លទ្ធផលឈាមដែលត្រឹមត្រូវគឺគិតចាប់ពី6សប្តាហ៏បន្ទាប់ពីការឆ្លងមេរោគ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើលទ្ធផលតេស្តឈាមរបស់អ្នកអវិជ្ជមាន ហើយអ្នកទើបតែបានប៉ះពាល់ជាមួយមេរោគនេះរយៈពេលតិចជា6សប្តាហ៏ អ្នកគួរតែធ្វើតេស្តឈាមមួយទៀតនៅរយៈពេល៦សប្តាហ៏ក្រោយមក ដើម្បីឱ្យមានភាពប្រាកដច្បាស់លាស់។ អំឡុងពេលដែលបានឆ្លងមេរោគដំបូង និងការទទួលលទ្ធផលតេស្ត សម្រាប់ការធ្វើតេស្តនៅផ្ទះអាចមានរហូតដល់ទៅ 12 សប្តាហ៍។

ដំណាក់កាលនៃការឆ្លងមេរោគ HIV (ដោយគ្មានការព្យាបាល)

មនុស្សកំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV ជាធម្មតាមិនមានរោគសញ្ញាភ្លាមៗទេ។ វាអាចចំណាយពេលច្រើនឆ្នាំសម្រាប់បុគ្គលកំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV មុនចេញរោគសញ្ញានានា។

ដោយគ្មានការព្យាបាលទេនោះ មនុស្សកំពុងរស់នៅមានផ្ទុកមេរោគ HIV នឹងឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលនានាដូចខាងក្រោម៖

ដំណាក់កាលស្រួចស្រាវ (ការឆ្លងមេរោគ HIV ដំបូង)

ដំណាក់កាលស្រួចស្រាវ គឺជាពេលវេលារវាងមេរោគ HIV ចូលទៅក្នុងរាងកាយ និងប្រព័ន្ធភាពស៊ាំបង្កើតអង្គបដិប្រាណដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងវា។ មនុស្សមួយចំនួននឹងមានរោគសញ្ញាដូចជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ 1 ទៅ 4 សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីឆ្លងមេរោគ HIV។ នេះត្រូវបានគេហៅថាជំងឺ seroconversion (ការផ្លាស់ប្តូរពីចំណុចនៃការឆ្លងវីរុស ទៅពេលដែលអង្គបដិប្រាណនៃមេរោគមានវត្តមានក្នុងឈាម) ហើយជាធម្មតាមានរយៈពេលត្រឹមតែ 1 ទៅ 2 សប្តាហ៍ប៉ុណ្ណោះ។

រោគសញ្ញានានាអាចរួមមាន៖

- គ្រុនក្តៅ
- បែកញើសនៅពេលយប់
- ឈឺសាច់ដុំ
- ហើមកូនកណ្តុរ (ក្រោមដៃ ក្រលៀន និងក)
- ឈឺបំពង់ក
- កន្ទួល

មនុស្សខ្លះមិនមានរោគសញ្ញាអ្វីទាំងអស់។

មនុស្សភាគច្រើនមិនដឹងថាពួកគេបានឆ្លងមេរោគ HIV ក្នុងដំណាក់កាលស្រួចស្រាវនោះទេ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ បរិមាណនៃមេរោគ HIV ក្នុងឈាមគឺមានកម្រិតខ្ពស់ណាស់ ដូច្នេះហានិភ័យនៃមេរោគ HIV ដែលអាចចម្លងទៅអ្នកផ្សេងទៀតក៏មានកម្រិតខ្ពស់ផងដែរ។

ដំណាក់កាលរ៉ាំរ៉ៃ (ការឆ្លងមេរោគ HIV ដោយគ្មានរោគសញ្ញា)

បន្ទាប់ពីដំណាក់កាលស្រួចស្រាវ មនុស្សភាគច្រើនមានអារម្មណ៍ដូចជាពួកគេត្រឡប់មកសុខភាពធម្មតាវិញ។ សម្រាប់មនុស្សមួយចំនួន ដំណាក់កាលរ៉ាំរ៉ៃនេះអាចមានរយៈពេលជាងដប់ឆ្នាំ។ សម្រាប់អ្នកផ្សេងទៀត អាចមានរយៈពេលខ្លីជាង។ ទោះបីជាមនុស្សមិនមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរក៏ដោយ មេរោគ HIV នៅតែសកម្មនៅក្នុងរាងកាយ បំផ្លាញប្រព័ន្ធភាពស៊ាំ និងបង្កើតការចម្លងខ្លួនឯង។

ដំណាក់កាលនៃការមិនបានព្យាបាលមេរោគ HIV

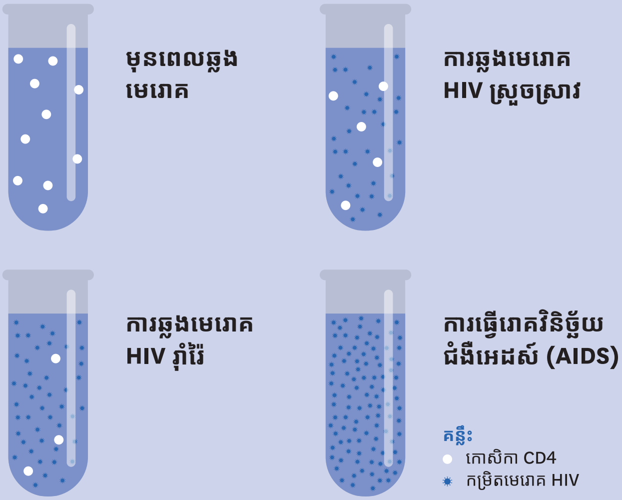

ជំងឺដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណជំងឺអេដស៍

មេរោគ HIV បំផ្លាញប្រព័ន្ធភាពស៊ាំទៅតាមពេលវេលា និងបង្កើនហានិភ័យនៃជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ។ នេះអាចរួមមានជំងឺមហារីក ជំងឺបេះដូង ការខូចថ្លើម និងតម្រងនោម។ ផលប៉ះពាល់ផ្សេងទៀតអាចរួមមានការស្រកទម្ងន់ រាគរូស អស់កម្លាំង រោគជ្រាំង ការឈឺសន្លាក់ បញ្ហាស្បែក និងការរលាកស្ងួតដោយបាក់តេរី។ មេរោគ HIV ក៏អាចប៉ះពាល់ដល់ខួរក្បាល និងការចងចាំផងដែរ។ ប្រសិនបើចំនួនកោសិកា CD4 ដែលមានសុខភាពល្អធ្លាក់ចុះកម្រិតទាបពេក ហើយបរិមាណនៃមេរោគ HIV ក្នុងឈាមកើនឡើង មនុស្សចាប់ផ្តើមកើតមានការឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរ ឬកើតទៅជាជំងឺមហារីកដែលកម្រកើតមានចំពោះអ្នកមិនមានផ្ទុកមេរោគ HIV។ ទាំងនេះត្រូវបានគេហៅថាជំងឺដែលកំណត់អត្តសញ្ញាណជំងឺអេដស៍។ សូម្បីតែក្នុងដំណាក់កាលនេះក្តី ការព្យាបាលមេរោគ HIV នៅតែមានប្រសិទ្ធភាព ហើយមនុស្សអាចមានសុខភាពល្អឡើងវិញបាន។

ចុះបើខ្ញុំកំពុងទទួលការព្យាបាល?

ការព្យាបាលមេរោគ HIV មានប្រសិទ្ធភាពណាស់។ ប្រសិនបើអ្នកទទួលយកការព្យាបាលរបស់អ្នកតាមវេជ្ជបញ្ជាដែលធ្វើឡើងដោយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក អ្នកនឹងមានផ្ទុកមេរោគ HIV ក្នុងឈាមរបស់អ្នកកម្រិតទាបបំផុត អ្នកទំនងជាមិនមានរោគសញ្ញា ឬចម្លងមេរោគ HIV ទេ ហើយអ្នកអាចរស់នៅបានយូរ និងមានសុខភាពល្អ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម

living positive victoria

ViiV Healthcare